

תוספת אמוניה לתירס לתחמיץ – סיכום עונת 1988

שמעון שרון, דשנים וחמרים כימיים בע"מ

העשרת ירק תירס לתחמיץ באמוניה – 1988.

המשק	כמות ירק מטופל ק"ג	חומר יבש בתחמיץ %	חלבון %
עין הנציב	1420	33	13.0
שדמות מחולה	460	30	12.5
מעוז חיים	1380	37	10.5
כפר רופין	920	28	12.5
חפץ חיים	880	א.נ.	א.נ.
יסעור	2140	29	13.4
מסילות	1200	33	12.8
כפר יחזקאל	1360	א.נ.	א.נ.
עין גב	1000	36	11.4
רשפים	340	31	11.4
נען	380	א.נ.	א.נ.
אפק	1340	26	15.0
נוה איתן	340	28	13.5
אפיקים	580	35	11.0
משואות יצחק	660	29	17.0
עין חרוד, מאוחד	1240	28	11.3
כפר המכבי	1540	40	11.5
כפר ורבורג	400	א.נ.	א.נ.
אמץ	920	41	12.5
רמת יוחנן	480	א.נ.	א.נ.
נוה אור	800	34	10.5
צדעה	580	א.נ.	א.נ.
כפר עזה	1000	א.נ.	א.נ.
תל-קציר	475	א.נ.	13.7
בית השיטה	1380	29	12.0
אשדות יעקב, מאוחד	480	35	13.0
כפר ויתקין	1400	32	11.5
יקנעם	1020	42	א.נ.
עין חרוד, איחוד	340	25	17.0
תל-יוסף	800	א.נ.	א.נ.
שריד	700	30	14.0
שדה אליהו	760	34	13.6
אילת השחר	660	26	*9.4
דגניה ב'	600	א.נ.	א.נ.
שדה יואב	800	א.נ.	א.נ.
מעגן	240	23	11.0
אשדות יעקב, איחוד	280	28	10.0
בית אלפא	2000		10.0

א.נ. – אין נתונים

* מעורבב עם תחמיץ שלא טופל

בבדיקת התחמיץ ברב המשקים היתה בתחום 4%-6, בהנחה של 7%-8 חלבון בתחמיץ בלתי מטופל. חריגות היו פה ושם, כפי שנראה בטבלה. ברב המשקים שטופלו נתקבל תחמיץ בתחום 30%-35 חומר יבש בקירוב, אך היו גם שדות בהם הירק נקצר לח או יבש מהמומלץ. בקיצוניים היו 23% ו-42% חומר יבש.

מאחר שלקראת עונת האביב של 1989 נצטברו הזמנות לטיפול באמוניה בחיטה לתחמיץ בהקף של 25,000 טון, נערכה החברה על ידי תיגבור צוות הביצוע, שיכלול המערך הטכני והלוגיסטי ותוספת ציוד ייעודי לביצוע הטיפול.

ביקשנו תגובתו של עופר קרול לנושא הנדון לעיל, והרי הערותיו:

קיים ויכוח מסויים ביחס לכמות המותרת של חלבון ממקור חנקן לא-חלבוני לפרה ליום. המקלים טוענים, כי ניתן להגיע עד ל-700 גרם לפרה ליום, ואילו המחמירים ממליצים לא לעלות על 300 גרם.

שילוב חלבון ממקור חנקן לא-חלבוני צריך לקחת נתון זה בחשבון. הדבר קשור גם בשיעורי האנרגיה הזמינה העומדת לרשות הפרות ומאפשרת קשירת חנקן זה לחלבון מיקרוביאלי.

בטבלה המצורפת מסוכמת הפעילות בעונת תחמיץ התירס של קיץ 1988. בעזרת צוות הפרוייקט של דשנים וחומרים כימיים בע"מ טופלו במשך העונה כ-33,000 טון ירק תירס, בנוסף לכ-10,000 טון חטה לתחמיץ באביב 1988, על ידי תוספת אמוניה במהלך הקציר.

38 משקים הוסיפו אמוניה לתירס שנקצר לתחמיץ. מחציתם עשו כך בעבר פעם אחת או פעמים אחדות. 19 משקים הצטרפו למעגל המשתמשים באמוניה בתחמיץ לראשונה ב-1988.

בטבלה מוצגים שמות המשקים (טור ימני), כמות הירק שטופל בכל משק (בטונות חומר טרי נקצר), אחוז החומר היבש בתחמיץ ואחוז החלבון מחומר יבש, כולל חלבון ושווה-חלבון מחנקן שאינו חלבוני, שנמצא בבדיקה בתחמיץ המוגמר.

כמות האמוניה שהוספה בכל המשקים היתה כ-5 ק"ג אמוניה לכל טון חומר טרי נקצר, דהיינו, כ-1.2% חנקן מחומר יבש בהנחה של 33% חומר יבש. בניכוי פחת בלתי נמנע היתה איפוא תוספת נטו מתוכננת של 0.8%-1.0% חנקן צרוף שנועדה להביא לתוספת שווה-חלבון של 5%-6 על בסיס חומר יבש. כמויות הירק שטופלו במשקים השונים נעו מ-240 טון עד 1,240 טון במשק. אכן, תוספת שווה-חלבון

מזונות והזנה 1989

עופר קרול – "החקלאית"

אפילו במחיר של פחיתה בייצור החלב לפרה. כרגיל, בדיון נוטים להגזמות ולהקצנה ולכן שתי הדרכים הקיצוניות נראות לי כבלתי מאוזנות ובלתי מתאימות למציאות. הדרך בה בחרנו, לשמחתי היא כבר מקובלת בחלק ניכר של המשקים, היא להפחית בזהירות את מדדי ההזנה, להוריד בהוצאות המזון, אך בתנאים החדשים להמשיך דרך שיפור הממשק ולשאוף למירב התנובה לפרה. להערכתנו, זו הדרך הנכונה אשר תביא אותנו לייעול, חסכון וייצור סביר

מדיניות מכסות הייצור וכושר הייצור ברפת הישראלית לא הולכים ביחד, במילים אחרות: כושר הייצור רב בהרבה מהכמות, אשר אותה צורך השוק הישראלי.

על מנת להתמודד עם הבעיה, פתוחות לפנינו שתי דרכים מרכזיות. האחת, להמשיך ולייצר את החלב בתנובות גבוהות ככל האפשר, שימוש נרחב במזונות מרוכזים, תוספת שומן וכדומה ולהפחית את מספר הפרות בעדר; השנייה, להוריד את רמת ההזנה ולהוזיל את המנה,